

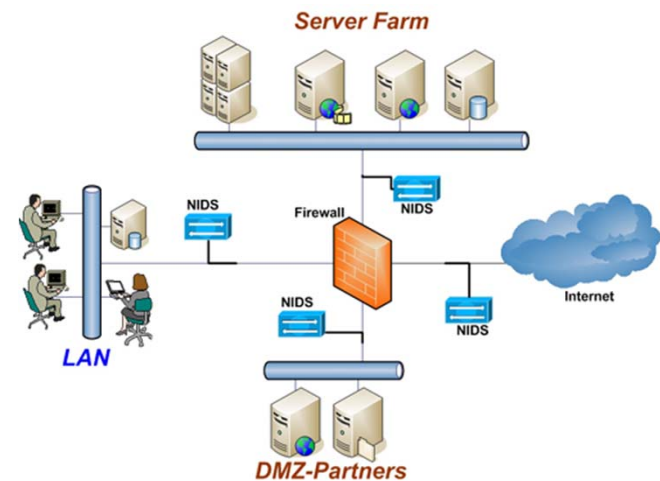
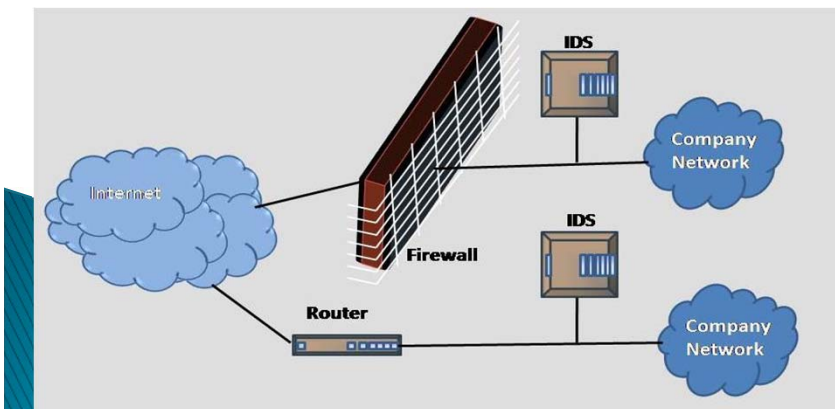
Intrusion Detection System : IDS

MS1 Thanin Muangpool

What is a IDS ?

Intrusion Detection System : IDS หมายถึง Hardware or Software ที่ติดตามตรวจสอบสัญญาณจราจร (Traffic) ที่ส่งผ่านบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ด้วยการ วิเคราะห์รูปแบบพฤติกรรมในแพ็กเก็ตข้อมูล (Packet Data) เพื่อค้นหาสิ่งผิดปกติ (Anomaly) แล้วนำเข้าสู่กระบวนการทำนาย (Prediction) เพื่อตัดสินใจว่าเป็นเหตุการณ์บุกรุกจริงแล้วแจ้งเตือน (Alert) ให้ผู้รับผิดชอบระบบทราบเพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขต่อไป

Intrusion

เป็น Attack ที่ทำให้ระบบทำงานผิดปกติและเป็นอันตราย ในแผนรับมือเหตุการณ์ไม่คาดคิด (Incident Response Plan) ขององค์กร มีส่วนหนึ่งที่ระบุกิจกรรมที่อาจเกิดขึ้น 4 กิจกรรม ได้แก่

1. Intrusion Protection เป็นการค้นหาช่องโหว่ แล้วติดตั้งกลไกป้องกัน
2. Intrusion Detection สร้างขั้นตอนการทำงานและระบบตรวจจับแล้วแจ้งเตือน
3. Intrusion Reaction เป็นการประเมินความเสียหายและฟื้นฟูการทำงานของระบบ
4. Intrusion Correction เป็นการแก้ไขระบบ เพื่อไม่ให้เกิดการโจมตีแบบเดิมอีก

ความสำคัญของ IDS

สถาบันมาตรฐานและเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Institute of Standards and Technology : NIST) ได้ระบุสาเหตุไว้ 6 ประการ คือ

1. เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น
2. เพื่อตรวจจับการโจมตี
3. เพื่อตรวจจับและตอบสนองเมื่อเกิดการโจมตี
4. เพื่อจัดทำเอกสารภัยคุกคามที่เกิดขึ้น
5. เพื่อใช้ควบคุมคุณภาพของ Admin
6. เพื่อเป็นการจัดเตรียมสารสนเทศเกี่ยวกับการบุกรุกไว้วิเคราะห์

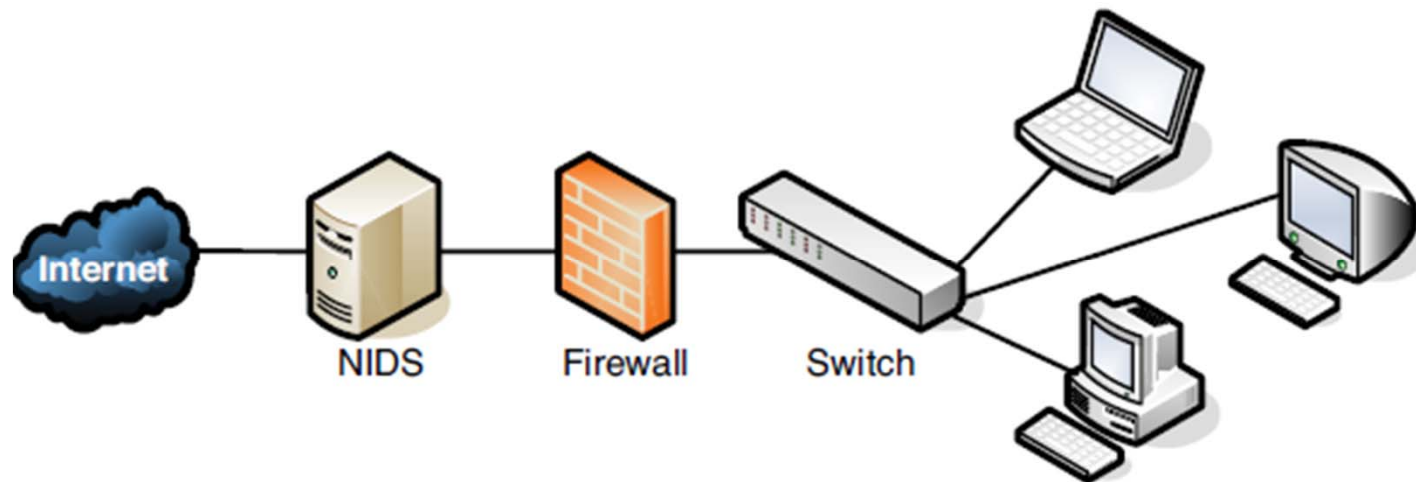
ฟื้นฟู และแก้ไขระบบตามปัจจัยที่เป็นสาเหตุ

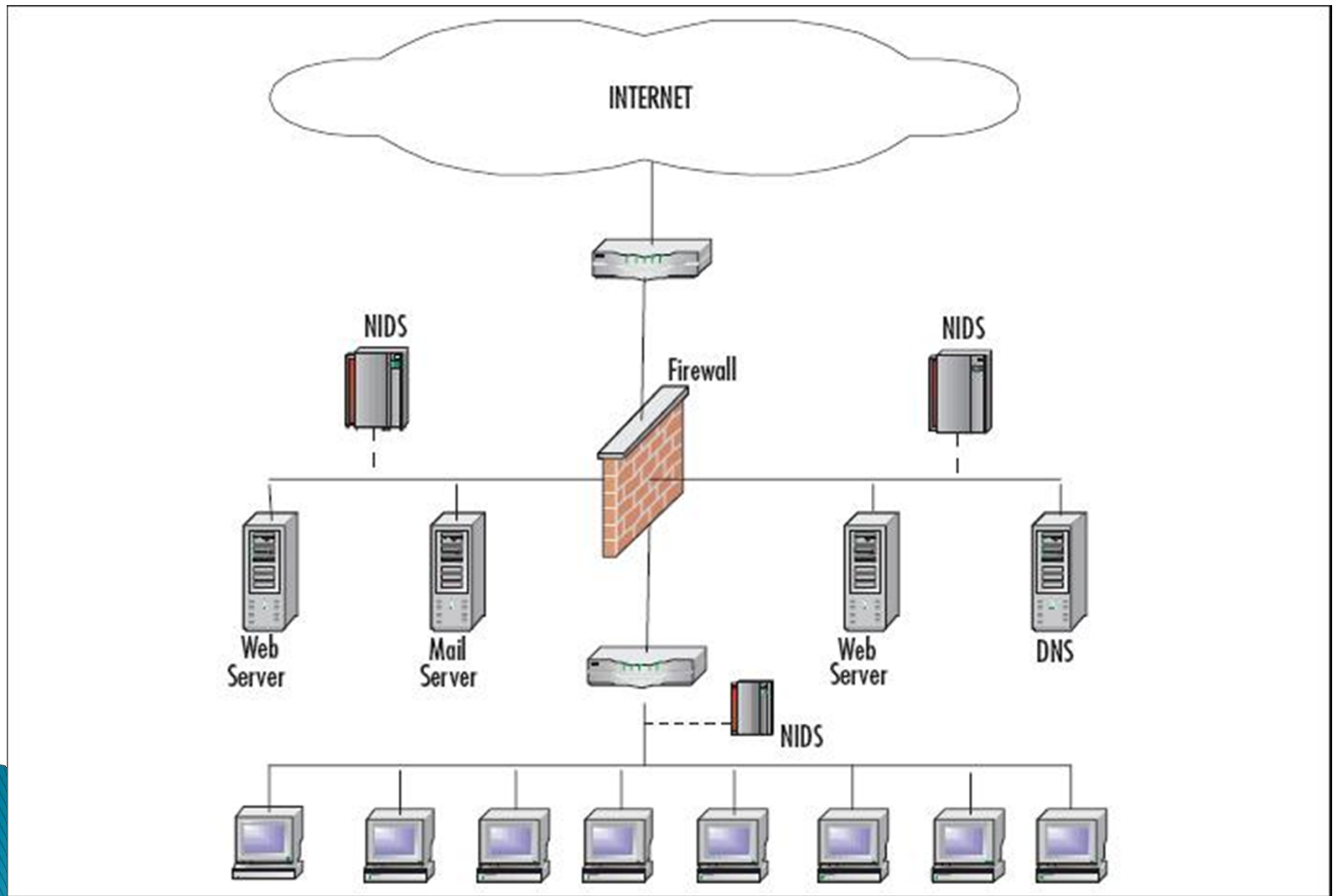
IDS Architecture

The architectural structure of the IDS has two forms.

1. **Network-based IDS** : NIDS จะทำงานในเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ด้วยการติดตามตรวจสอบสัญญาณจราจร (Traffic) ที่อยู่ในรูปของ Packet Data เพื่อตรวจสอบว่า Packet ใดมีลักษณะที่ผิดปกติ

IDS Architecture → Network-based IDS : NIDS

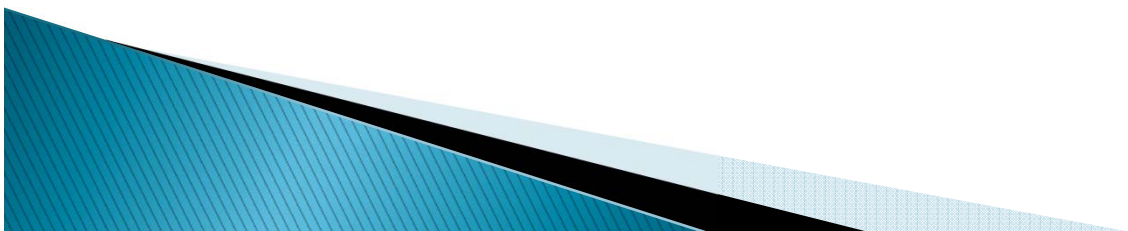
IDS Architecture → Network-based IDS : NIDS

ข้อดีของ NIDS

1. องค์กรขนาดใหญ่จะใช้อุปกรณ์จำนวนน้อย
2. ติดตั้งได้ง่าย ไม่รบกวนการทำงานของระบบเดิม
3. ไม่เป็นที่สังเกตของผู้โจมตี

ข้อเสียของ NIDS

1. ไม่สามารถวิเคราะห์ Packet Data ที่เข้ารหัสได้
2. ไม่สามารถตรวจจับการโจมตีที่มากับ Fragmented Packet

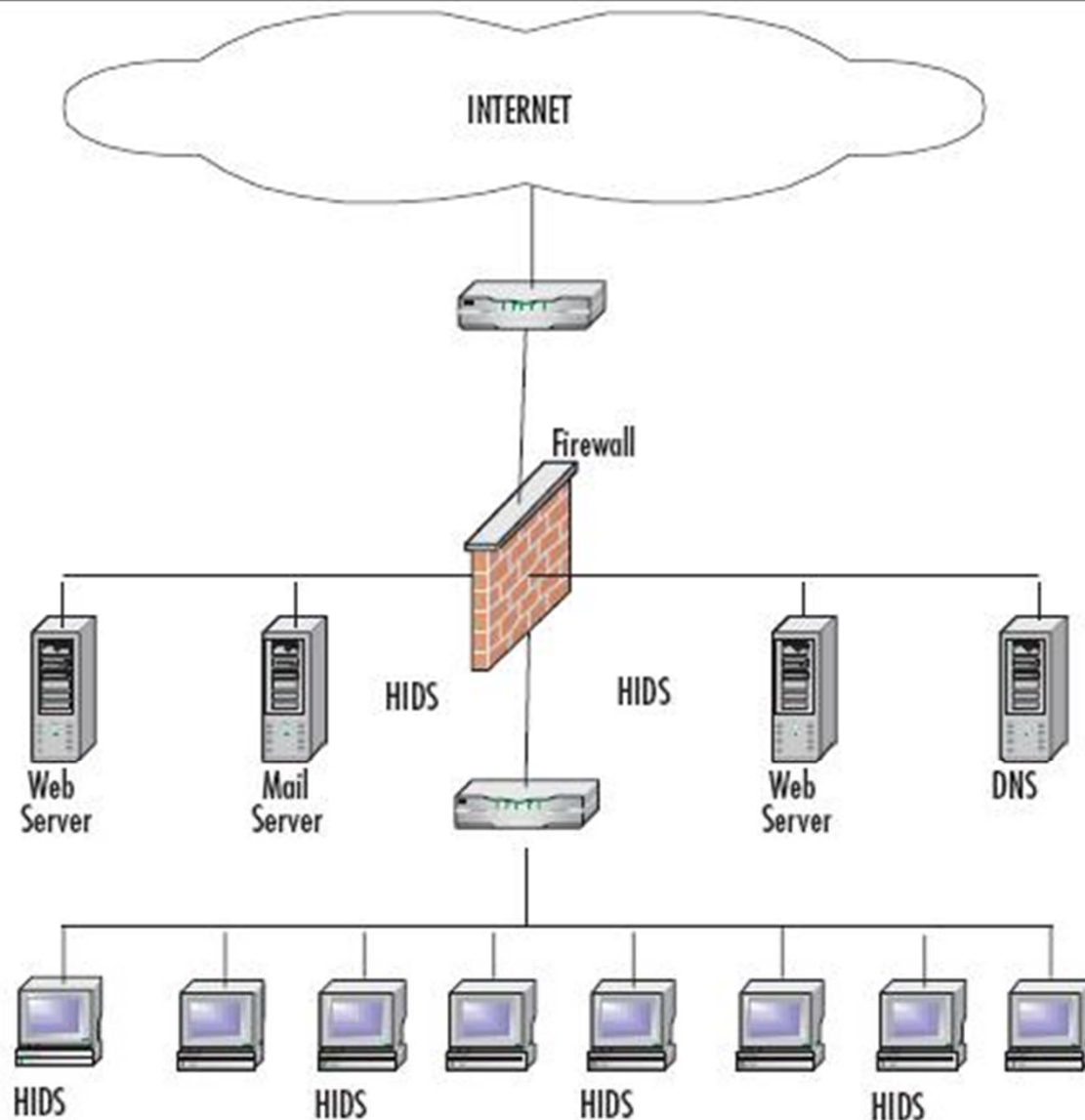
IDS Architecture

The architectural structure of the IDS has two forms.

2. Host-based IDS : HIDS จะทำงานในเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยการติดตามตรวจสอบสัญญาณจราจร (Traffic) ที่อยู่ในรูปของ Packet Data และตรวจสอบการใช้งานโปรแกรมประยุกต์ (Application) ในเครื่องคอมพิวเตอร์จากไฟล์ บันทึกข้อมูลการใช้ (Log File) เพื่อตรวจสอบว่า Packet ใดมีลักษณะที่ผิดปกติ

IDS Architecture → Host-based IDS : HIDS

IDS Architecture → Host-based IDS : HIDS

ข้อดีของ HIDS

1. ตรวจสอบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับเครื่อง Host และเครือข่ายได้
2. ตรวจสอบข้อมูลที่เข้ารหัสได้
3. ตรวจสอบการใช้งานได้จาก Audit Log File

ข้อเสียของ HIDS

1. ต้องติดตั้งทุก Host
 2. ไม่สามารถ Scan Port ที่อุปกรณ์เครือข่ายอื่นๆ ได้
 3. ถูกตรวจจับได้ง่ายจากการโจมตีแบบ DoS
 4. ต้องใช้พื้นที่ของ Hard disk มากเพื่อใช้เก็บ Audit Log File
-

หลักการทำงานของระบบตรวจหาการบุกรุก

1. การตรวจหาการใช้งานที่ผิด (Misuse Detection) หรือ (Signature-based) เป็นการตรวจหารูปแบบการบุกรุกด้วยการวิเคราะห์พฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระบบเครือข่าย โดยการเปรียบเทียบพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่เข้ามาในเครือข่าย ณ เวลาขณะนั้นกับพฤติกรรม หรือเหตุการณ์ที่เป็นการบุกรุกซึ่งจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลระบบ **หากเปรียบเทียบแล้วตรงกัน** แสดงว่าพฤติกรรมหรือเหตุการณ์นั้นเป็นการบุกรุกระบบก็จะแจ้งเตือนให้ผู้รับผิดชอบระบบทราบ มี 2 ชนิดคือ

- Pattern Matching เป็นการเปรียบเทียบ Packet ของ Signature
- Stateful Matching เป็นการเปรียบเทียบรูปแบบของกิจกรรม

ทั่วไป

หลักการทำงานของระบบตรวจหาการบุกรุก

2. การตรวจหาเหตุการณ์ผิดปกติ (Anomaly-based Detection) เป็นการตรวจหารูปแบบการบุกรุกด้วยการวิเคราะห์พฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในระบบเครือข่าย โดยการเปรียบเทียบพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่เข้ามาในเครือข่าย ณ เวลานั้นกับพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่ปกติซึ่งจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลระบบ **หากเปรียบเทียบแล้วไม่ตรงกัน** แสดงว่าพฤติกรรมหรือเหตุการณ์นั้นเป็นการบุกรุกระบบก็จะแจ้งเตือนให้ผู้รับผิดชอบระบบทราบ ตัวอย่างวิธีการทำงานของระบบตรวจหาเหตุการณ์ผิดปกติที่นิยมในปัจจุบัน

หลักการทำงานของระบบตรวจหาการบุกรุก

2.1 ด้วยสถิติ (Statistical Anomaly-Based) เป็นวิธีการวัดการกระจาย (Distribution) คุณสมบัติของ Profile ที่ใช้วิธีการทางสถิติ รวบรวมแล้วสุ่มเหตุการณ์มาเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานที่กำหนดขึ้นเอง หรือเปรียบเทียบกับค่าที่วัดได้จากในอดีต หากเบี่ยงเบนไปจากค่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ถือว่าผิดปกติ

2.2 ด้วยโปรโตคอล (Protocol Anomaly-Based) เป็นการระบุโปรโตคอลที่ใช้ นอกเหนือจากขอบเขตพื้นฐาน

2.3 ด้วยสัญญาณจราจร (Traffic Anomaly-Based) เป็นการระบุกิจกรรมที่ผิดปกติของจราจรในเครือข่าย

หลักการทำงานของระบบตรวจหาการบุกรุก

3. การวัดตามกฎ (Rule-based Measure) เป็นวิธีการวัดโดยกำหนดพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ปกติเป็นกฎไว้แล้วนำพฤติกรรมหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเครือข่าย ณ เวลาในขณะนั้นมาเปรียบเทียบกับกฎ **หากไม่ตรงกัน** แสดงว่าเป็นรูปแบบการโจมตี เช่น ใช้กฎพื้นฐาน IF/THEN ของการเขียนโปรแกรมในระบบผู้เชี่ยวชาญ (Expert System) ใช้การอนุญาตของระบบผู้เชี่ยวชาญสำหรับคุณลักษณะของปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence)

การตอบสนองของการตรวจจับการบุกรุก

- ▶ Audible/ Visual Alarm ตอบสนองที่เป็นเสียง หรือข้อความ
- ▶ SNMP Trap โดยผ่าน SNMP Console
- ▶ Email Message เหมาะสำหรับ Smart Phone
- ▶ Mobile Notification ส่ง Message ไปที่ Mobile or Pager
- ▶ Log Entry ตรวจสอบจากของเหตุการณ์จาก Log File
- ▶ Trap & Trace , Back-Hacking เป็นการแกะรอยย้อนกลับเมื่อตรวจพบ
- ▶ Exit Program ออกจากโปรแกรม หรือสั่งให้เปิดโปรแกรมเพื่อแกะรอย
- ▶ Firewall Configuration ส่งคำสั่งไปตั้งค่าใน Firewall
- ▶ Stop Session หยุดการทำงานของ Session ที่การโจมตีนั้นใช้
- ▶ Disconnect Switch, Port ส่งคำสั่งไปตัดการเชื่อมต่อ Port นั้น

การเลือกระบบการตรวจจับการบุกรุกมาใช้งาน

ควรพิจารณาเงื่อนไขและความต้องการด้านต่างๆ ดังนี้

- ▶ ด้านเทคนิคและนโยบาย เช่น
 - เทคนิคของระบบมีอะไรบ้าง
 - เทคนิคของการป้องกันความมั่นคงปลอดภัยมีอะไรบ้าง
 - เป้าหมายขององค์กรคืออะไร
 - ต้องการเอกสารที่เป็นทางการจากระบบหรือไม่
 - วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่นำเอาระบบ IDS มาใช้คืออะไร
 - นโยบายของระบบความมั่นคงปลอดภัยที่มีอยู่แล้วคืออะไร
- ▶ ด้านความต้องการขององค์กรและข้อจำกัด
- ▶ ด้านคุณภาพและการทำงานของระบบ IDS

ข้อดี-ข้อเสียของระบบการตรวจจับการบุกรุก

ข้อดี

- ▶ ติดตามและวิเคราะห์เหตุการณ์และพฤติกรรมของ User and Network
- ▶ ทดสอบสถานะ Security Computer System and Network
- ▶ จัดทำสถานะมาตรฐานของ Computer System and Network
- ▶ จำรูปแบบของเหตุการณ์ของการโจมตีได้
- ▶ จำรูปแบบของกิจกรรมที่ทำให้การทำงานเบี่ยงเบนไปได้
- ▶ สร้าง Log File and Audit Trail พร้อมจัดการ File เหล่านี้ได้
- ▶ แจ้งเตือน Admin ทันทีที่ตรวจพบการบุกรุก

ข้อดี-ข้อเสียของระบบการตรวจจับการบุกรุก

ข้อเสีย

- ▶ ถ้ามีภาระงานมากจะไม่สามารถตรวจจับการบุกรุก รายงาน และแจ้งเตือนได้ทันทีเมื่อตรวจพบการบุกรุก
- ▶ ไม่สามารถตรวจจับการโจมตีชนิดใหม่ ๆ ได้ทันที จนกว่าจะมีการ Update Signature ก่อน
- ▶ ไม่สามารถตอบสนองการโจมตีของผู้โจมตีที่มีความชำนาญได้
- ▶ ต้องให้ Admin ตั้งค่าการตรวจสอบการโจมตีอัตโนมัติ
- ▶ ไม่สามารถต่อต้านการโจมตีที่พยายามทำให้ระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายทำงานล้มเหลว

การควบคุม IDS

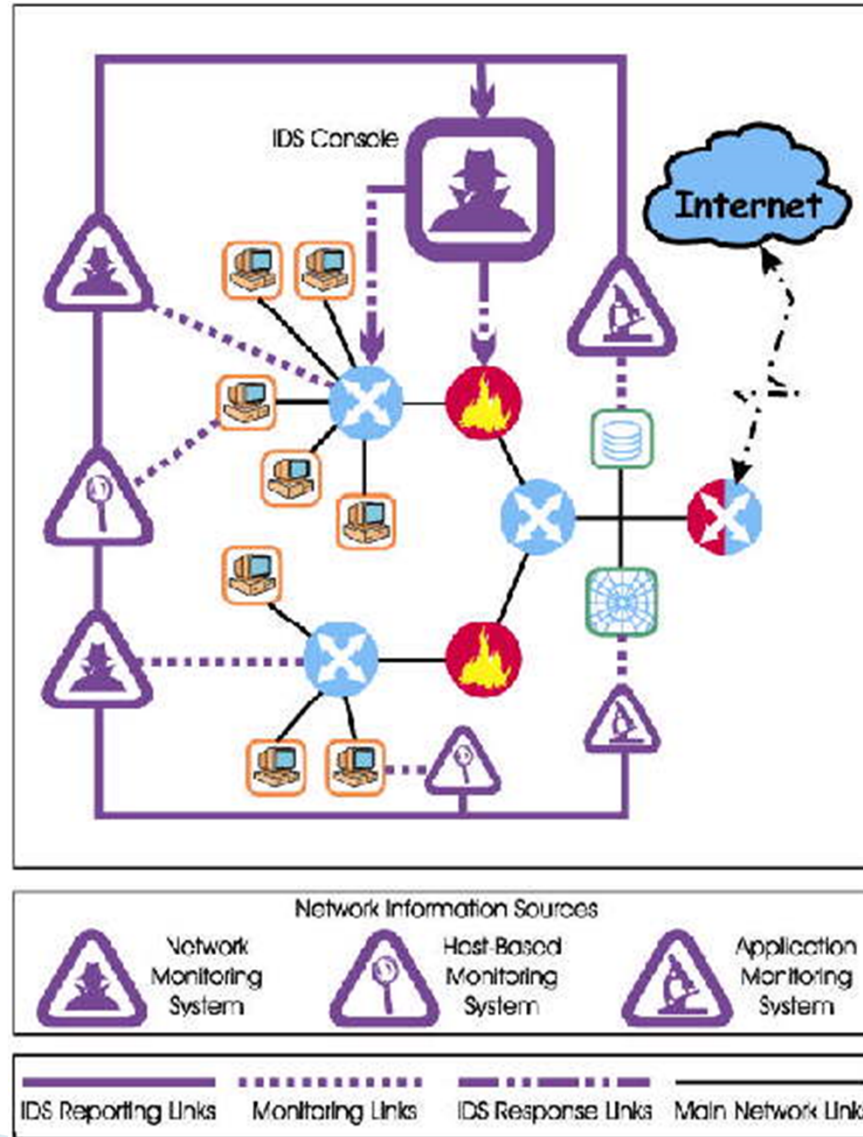
1. Centralized IDS Control เป็นรูปการควบคุมที่จัดให้ทุกฟังก์ชันงานควบคุมและงานจัดการระบบจะอยู่ที่ IDS Console ซึ่งมีหน้าที่

- ควบคุมการทำงานทั้งหมดของระบบ IDS ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลจาก Sensor ที่จุดต่าง ๆ
- วิเคราะห์ผลการติดตามเหตุการณ์เพื่อตัดสินใจว่าเหตุการณ์นั้นปกติหรือไม่
- จัดทำและจัดการรายงานชนิดต่างๆ

ข้อดี

ต้นทุนต่ำ และควบคุมการทำงานได้ง่าย เนื่องจากอยู่จุดเดียว

การควบคุม IDS → Centralized IDS Control

อ้างอิงจาก E.Whittman and J.Mattore,2005

การควบคุม IDS

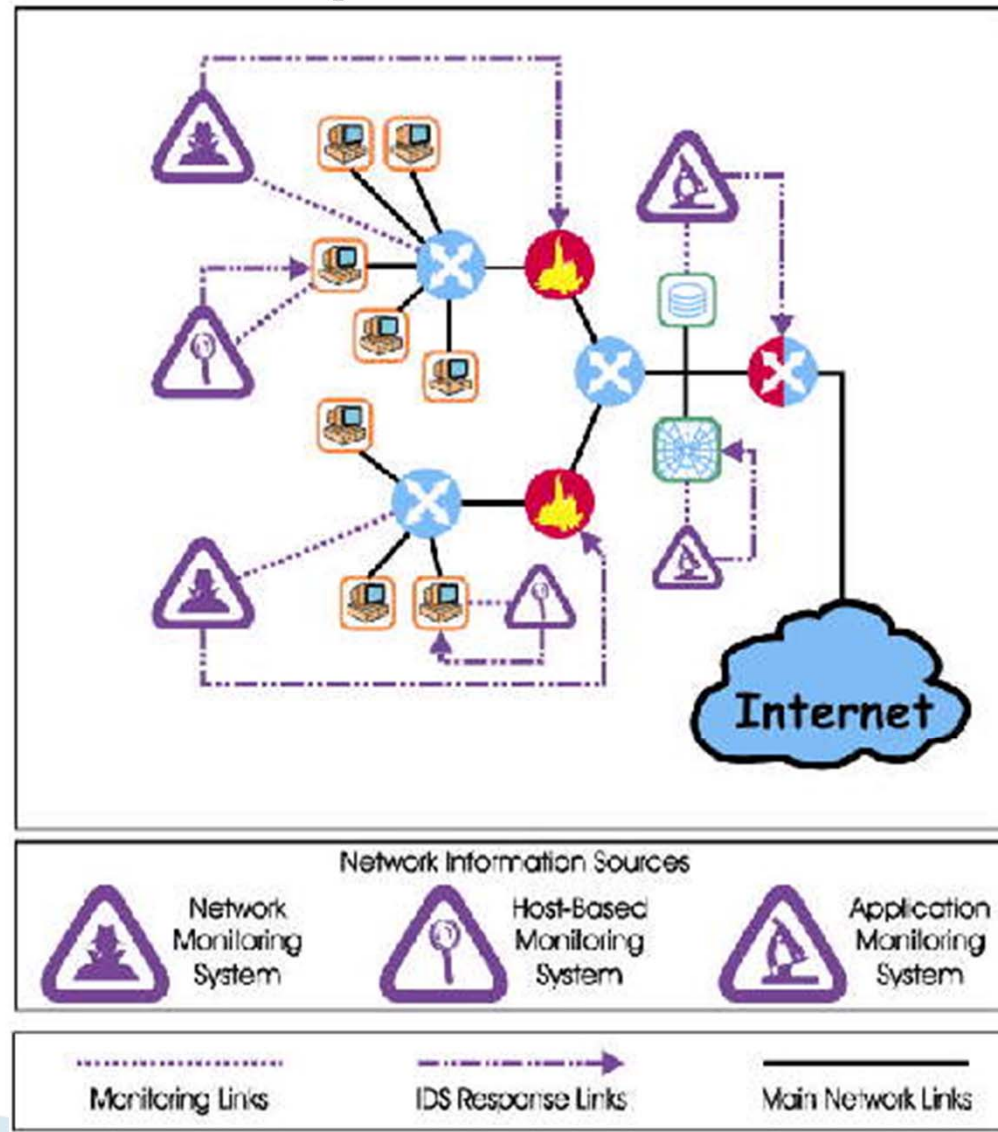
2. Fully Distributed IDS Control เป็นรูปการควบคุมที่จัดให้ทุกฟังก์ชันกระจายไปตามระบบ IDS ย่อยที่ติดตั้งตามกลุ่มต่างๆ ระบบนี้ จะไม่มี IDS Console เนื่องจากระบบ IDS ย่อยสามารถจัดการและควบคุมงานได้เอง

ข้อดี

แต่ละระบบย่อย IDS ไม่จำเป็นต้องรอคำสั่งจาก IDS Console จึงทำงานได้เร็วกว่า

การควบคุม IDS → Fully Distributed IDS Control

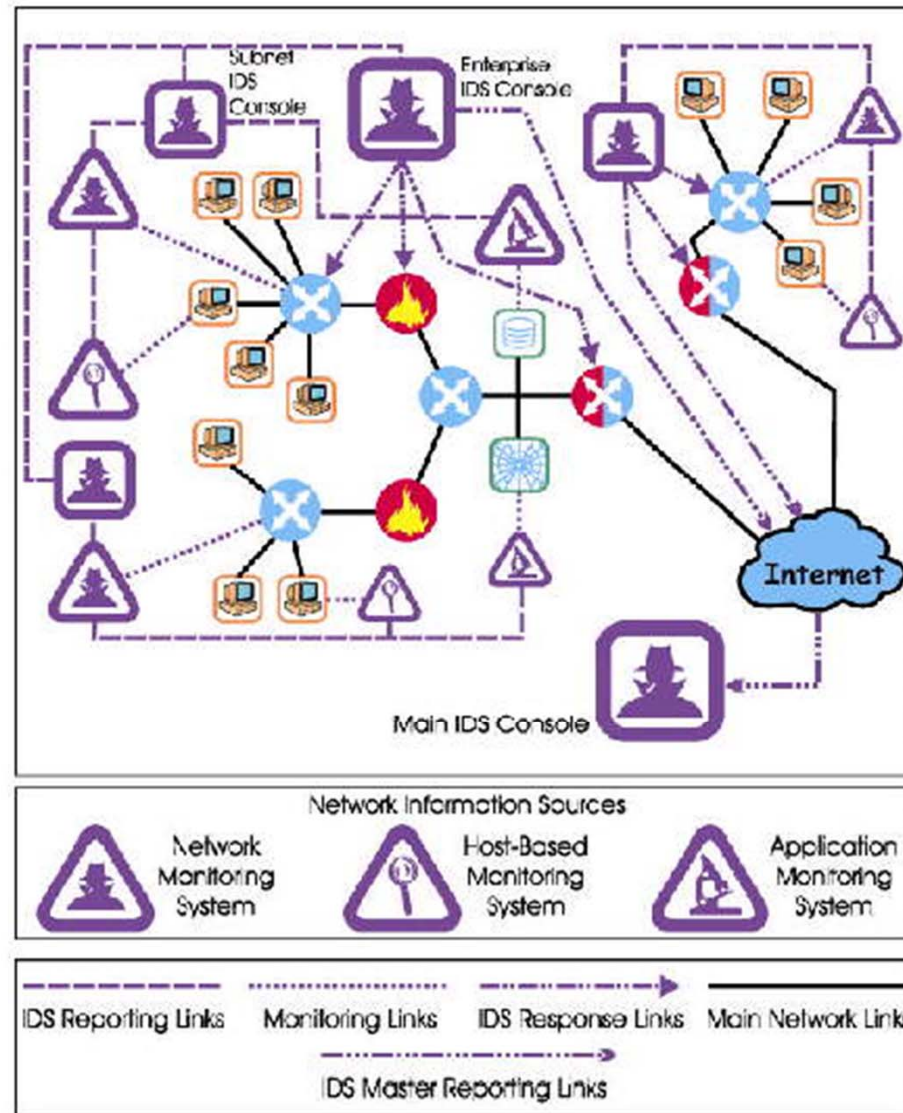
อ้างอิงจาก E.Whittman and J.Mattore,2005

การควบคุม IDS

3. Partial Distributed IDS Control เป็นรูปการควบคุมที่รวมเอาทั้งสองวิธีมาอยู่ด้วยกัน โดยมี Main IDS Console ควบคุมการทำงานของ IDS ย่อยที่อยู่ตาม Site ต่างๆ ซึ่ง IDS ย่อยสามารถวิเคราะห์และตอบสนองต่อการโจมตีได้เอง แต่ต้องรายงานให้ Main IDS Console เพื่อบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ให้ Main IDS Console รู้จักกับการโจมตีกับทุก Site และสามารถป้องกันการบุกรุกได้ครอบคลุมทั้งหมด

การควบคุม IDS → Partial Distributed IDS Control

อ้างอิงจาก E.Whittman and J.Mattore,2005

การนำระบบ NIDS ไปใช้งาน

E. Whittman and J. Mattord ได้เสนอทางเลือกในการติดตั้ง Sensor Agent ให้กับ NIDS ไว้ 4 ทางเลือกคือ

Location 1 วาง Sensor ไว้ด้านในต่อจาก External Firewall ในเขต DMZ ข้อดีคือ

- มองเห็นการโจมตีจากภายนอกและอาจป้องกันไว้ได้ทันทั่วทั้งที่
- ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นได้โดยพิจารณาจากกฎเกณฑ์ของ Firewall
- มองเห็นการโจมตีที่กำลังจะมุ่งหน้ามายัง Web Server or FTP Server ที่อยู่ในเขต MDZ
- ตรวจจับเส้นทางการเชื่อมต่อจากภายในที่จะออกไปสู่เครือข่าย

ภายนอก

การนำระบบ NIDS ไปใช้งาน

Location 2 วาง Sensor ไว้ด้านนอกของ External Firewall
ข้อดีคือ

- สามารถจัดทำเอกสารแสดงจำนวนการโจมตีจาก Internet ที่มีเป้าหมายคือ Internal Network

- สามารถจัดทำเอกสารแสดงจำนวนการโจมตีจาก Internet ที่มีเป้าหมายคือ External Network

Location 3 วาง Sensor ไว้ที่เครือข่ายหลักขององค์กร ข้อดีคือ

- สามารถตรวจจับการบุกรุกที่มากับเครือข่ายได้อย่างกว้าง

- สามารถตรวจจับกิจกรรมบางอย่างของ User ที่ไม่ได้รับอนุญาต

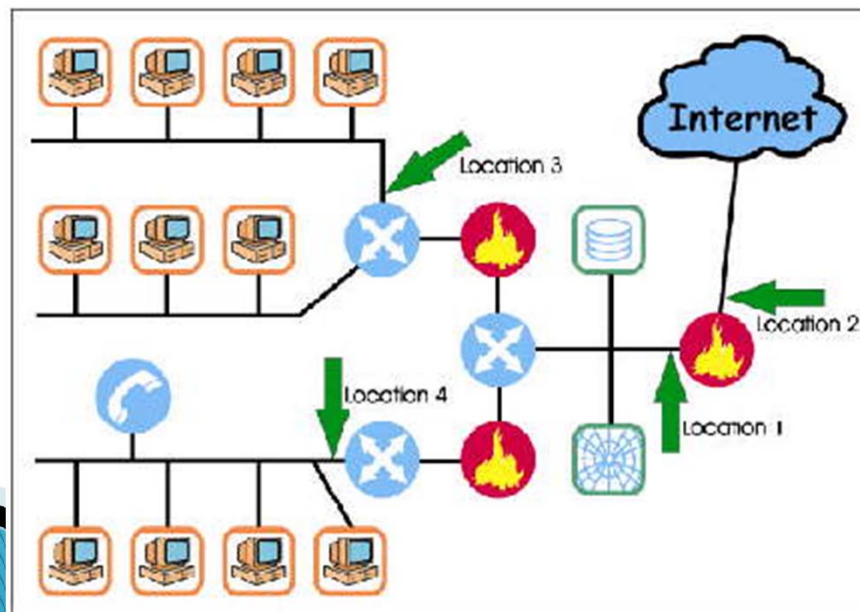
ภายในองค์กร

การนำระบบ NIDS ไปใช้งาน

Location 4 วาง Sensor ไว้ที่เครือข่ายย่อยที่สำคัญขององค์กร
ข้อดีคือ

- สามารถตรวจจับการโจมตีที่มุ่งหน้ามายังระบบสำคัญขององค์กร
- การติดตั้งเฉพาะระบบที่สำคัญเป็นการจำกัดขอบเขตของการดูแลความปลอดภัย จึงทำให้การทำงานมีความเข้มงวดและรอบคอบขึ้น

อ้างอิงจาก E.Whittman and J.Mattore,2005

การนำระบบ HIDS ไปใช้งาน

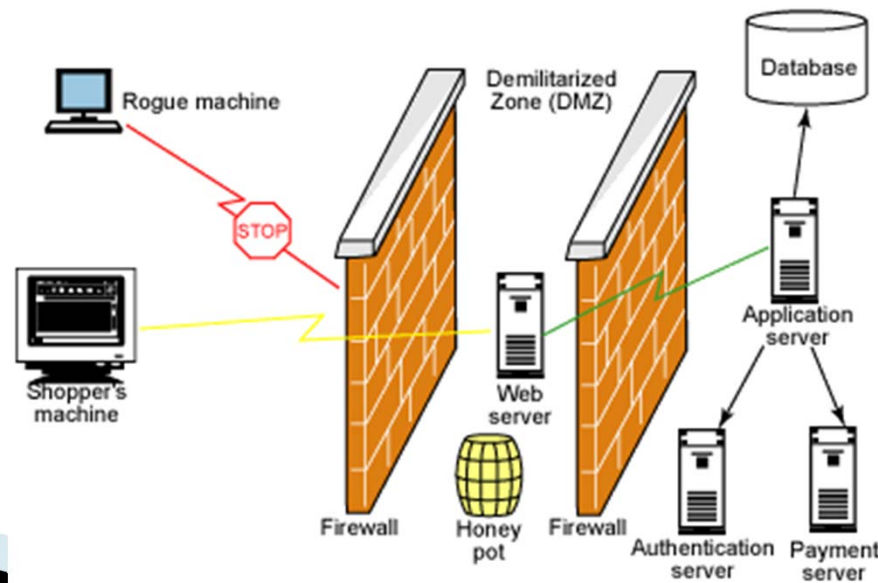
จะแตกต่างจาก NIDS เพราะต้องติดตั้งที่ Host แต่ละเครื่องบน Network ดังนั้นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงจึงเป็นประเด็นขั้นตอนและระยะเวลาการติดตั้ง โดยพิจารณาได้ 3 ประการ ดังนี้

1. การติดตั้งระบบ HIDS อาจใช้เวลานาน
2. ควรติดตั้งระบบ HIDS ที่เครือข่ายย่อยหรือที่ระบบที่สำคัญหรือวิกฤติที่สุดก่อน
3. ที่เครือข่ายย่อยควรติดตั้งตามความสำคัญจนครบตามแผนงานที่กำหนดไว้

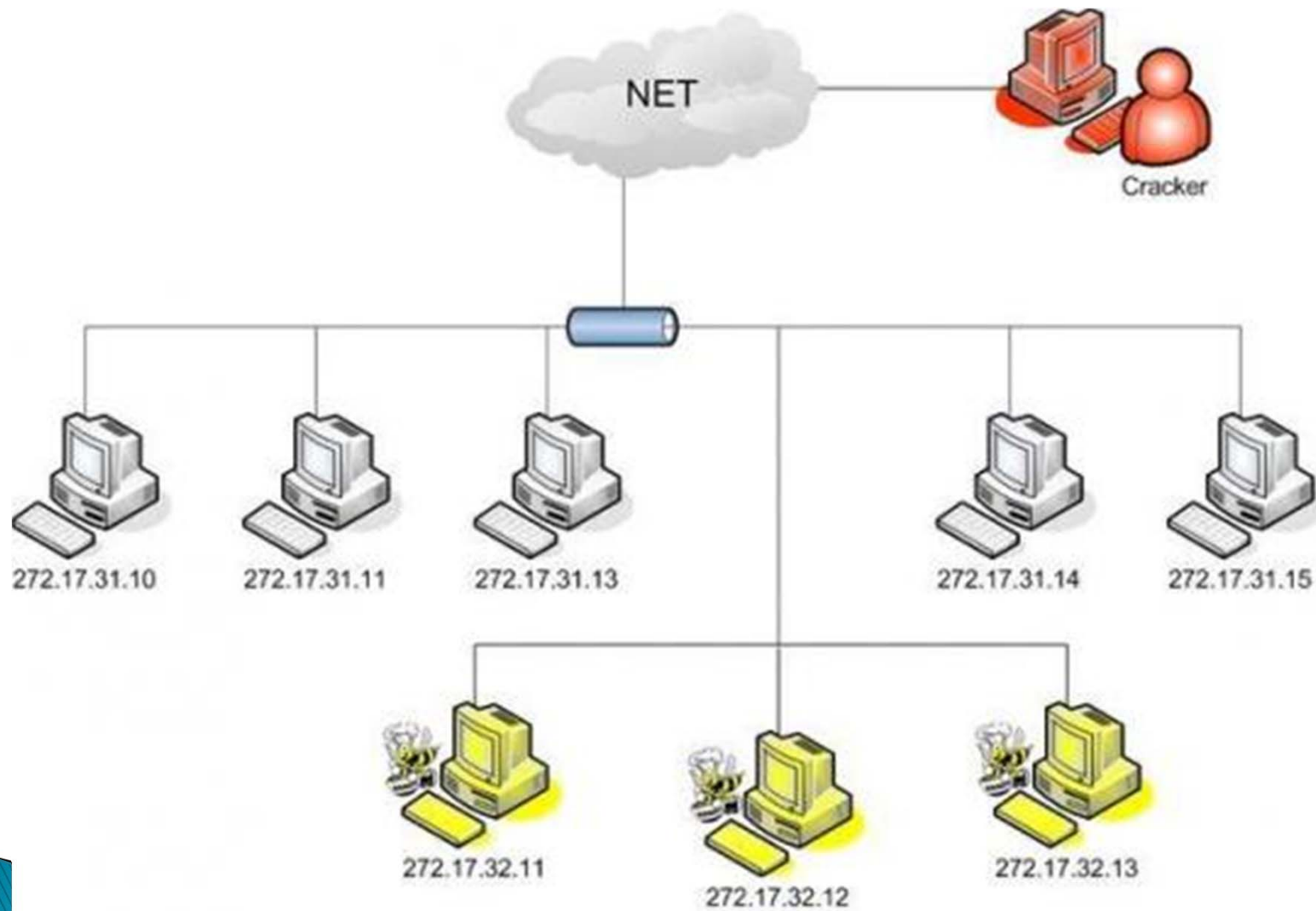

Honey Pot

Honey Pot คือ ระบบหลุมพรางที่ออกแบบมาให้เป็นเหยื่อล่อผู้โจมตี ให้มาโจมตีที่เครื่อง Honey pot แทนที่จะโจมตีระบบสำคัญหรือระบบวิกฤติขององค์กร ถ้านำหลายชุดมาเชื่อมต่อกันจะเรียกว่า Honey Net โดยสามารถติดตั้งไว้ภายในหรือภายนอก Firewall ดังนั้นระบบ Honey Pot ไม่ใช่ระบบรักษาความปลอดภัย แต่เป็นการติดตั้งเพิ่มเติมอีกระดับชั้นหนึ่ง

Honey Pot

อ้างอิงจาก E.Whittman and J.Mattore,2005

ข้อดี-ข้อเสียของการทำ Honey Pot

▶ ข้อดี

- ผู้โจมตีเพียงเบนเป้าหมายไปยังระบบจำลองซึ่งไม่มีข้อมูลความลับ
- ผู้ดูแลระบบมีเวลาตัดสินใจว่าจะตอบสนองต่อผู้โจมตีอย่างไร
- สามารถติดตามรูปแบบการโจมตีได้ง่ายดาย
- สามารถตรวจจับการโจมตีจากภายในได้

▶ ข้อเสีย

- กฎหมายไม่รองรับการใช้ Honey Pot
- หากผู้โจมตีทราบว่าตกหลุมพราง Honey Pot จะเพิ่มความรุนแรงของการโจมตี
- การใช้งาน Honey Pot ต้องอาศัยความชำนาญอย่างมาก

Questions and Answers

MS1 Thanin Muangpool

Thank you